

AZ ŐRSÉG

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:		Felolós szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csikszereda.
Egész évre	6.— kor.	Zöldy Lajos	Hirdetéseket előnybs árak mellett vesz fel a kiadóhivatal.
Fél évre	3.— „		
Negyed évre	1.50 „		

Beköszöntő.

Egy angol bölcsész mondja: „Az írott szóban nagy hatalom van, nagyobb, mint az ágyukkal felfegyverzett hadseregben.”

Ezeknek a szavaknak igazsága manapság, az előrehaladás korszakában, lépten-nyomon beigazolást nyer.

Annál műveltebb egy ország vagy egy terület, minél többet olvasnak lakói vagy tagjai, mert az olvasás a művelődni akarásnak, a tudás vágyának a jele. Örömmel látjuk, hogy testületünkben megvan a szellemi haladás iránt való érzék, de egyszersmind fájdalommal tölt el az a gondolat, hogy nagyon de nagyon kevesen vagyunk a tudni, haladni akarók és nagy azoknak a száma, akik mivel sem törődve, tovább is abban a tespedt állapotban akarnak maradni, amelyben, sajnos, hogy mi is voltunk eddig.

Csak szánnalommal tekinthetünk rájuk!

A struccmadár, ha üldözői elől menekülni akar, fejét a sivatag homokjába furja, azt hiszi, hogy ha ő nem lát senkit, őt sem látják.

Társaink is talán abban a véleményben vannak, hogy a világ nem változik, ha ők nem akarnak a változásról tudomást venni.

Nézzünk csak körül! Mindenütt a rohamléptekben előre törő haladást láthatjuk. Művelődés, önmagának folytonos képzése nélkül senki sem boldogulhat, még a legegyszerűbb pályákon sem. A kultúra mindenütt megkövetel egy bizonyos foku intelligenciát, amely már a megélhetésnek is el nem engedhető feltételévé vált.

Sürgetni fogjuk — hisz épen ez képezi egyik legfőbb feladatunkat, — hogy az őrség

érje el minden terén, a fizetés, ruházat és elbánnás terén az őt megillető színvonalat, hogy ne szorítottassák háttérbe más vele egyenlő rangu testületek által, de ha sikert akarunk elérni, be kell azt is bizonyítanunk, hogy szellemi tekintetben sem maradunk azok mögött.

Ha őszinték akarunk lenni, be kell látnunk, hogy ezen a téren még nagyon sok tennivalónk van. Lapunk olvasói, akik már azáltal is jelét adtak a haladás utáni vágyuknak, hogy mozgalmunkhoz csatlakoztak, bizonyára minduntalan szomorú tapasztalatokat tesznek, látva azt a nembánomságot, amely a kartársak legnagyobb részében ma is uralkodik.

Ezt kell megtörnünk, ezen kell változtatnunk. Ennek a feladatnak egyrésze olvasóinkra is hárul. A mindennapi érintkezésben, társalgásban igyekezzenek oda hatni, hogy ezek a társak is értsék meg a tömörülés szükségét és ne tartsák magukat a közös érdekektől távol.

Még egy kérést intézünk lapunk olvasóihoz és az a következő: Minthogy, sajnos, szolgálati pragmatikánk nincsen, nagyon sok esetben megtörténik, hogy az őrség személyzetének jogtalanságot kell eltűrni akármilyen részről. Eddig ez a türes néma volt, most azonban megkaptuk szavunkat, megvan az az eszközünk, amelylyel igazságunknak védelmére kelhetünk. Ha tehát olvasóinknak bármilyen tekintetben panaszuk vagy sérelmük volna, kérjük, forduljanak ezzel saját érdekükben is hozzánk, mi tőlünk telhetőleg mindent el fogunk követni a sérelmek orvoslására és arra nézve, hogy a bajoknak egyszerre s mindenkorra elejét vegyük.

Szivesen vesszük, ha olvasóink felkeresnek bennünket indítványainkkal vagy cikkeikkel, amelyeknek mi, kellő bírálat után, esetleg kissé „megfésülve“ (mint ezt újságíró-nyelven mondják), szivesen helyet adunk, ha a közérdek előmozdítására szolgálnak.

Ennyit tartottunk szükségesnek bevezetésképpen elmondani. Olvasóink előtt is bizonyára természetesnek fog látszani, hogy eleinte küzdünk kell a kezdet nehézségeivel, de azért reméljük, hogy rövid időn belül meg fogjuk nyerni a kartársak bizalmát, aminek elérésére minden lehetőt megteszünk.

Midőn pedig ezt az első számot olvasóink kezébe adjuk, annak az óhajtásunknak adunk kifejezést, hogy lapunk minél nagyobb lépéssel vigye előre az őrség ügyét és minél nagyobb eredményeket érjen el a testület érdekeinek szolgálatában.

Nagygyűlésünk.

A körülmények szerencsés összetalálkozása folytán azt mondhatjuk, hogy mozgalmunk megindítására alkalmasabb időt a mostaninál keresve sem találhattunk volna.

Még Polonyi Géza mondotta igazságügy-minisztersége alatt egyikképviselőházi beszédében, hogy a bírák és ügyészek fizetésének rendezésére az évi költségvetés keretében 1 millió hatszázezer koronás tételt vett be, de kijelentette egyszersmind, *hogy abban az összegben nincsen benne a bírósági végrehajtók és az őrség fizetésének rendezésére szükséges összeg.* Ebből a nyilatkozatból nyilvánvalólag látható, hogy az őrség fizetésének rendezésével illetékes körök foglalkoznak, a mi feladatunk már most az, hogy ennek az ügynek mielőbbi elintézését dülőre vigyük.

A fizetésrendezés már a dolog természeténél fogva, mivel a megélhetés kérdéséről van szó, egyik legégetőbb szükségesség. De minekünk ezzel a kérdéssel még más dolgokat is szoros összeköttetésbe kell hoznunk, még pedig azért, hogy az őrség állapotának teljes rendezésére vonatkozó *összes dolgok* teljes komplexumát *egyszerre* hozhassuk tárgyalás alá, nehogy az intéző körök azt gondolják, hogy esetleg a fizetés-

ügynek úgy ahogy való rendezésével eleget tettek a velünk szemben való tartozásnak.

Van még egypár más dolog, ami nem a gyomor kérdése, hanem az emberieségé és az önérteté. Ezek közül pedig a legfontosabbak a *szolgálati szabályzat* (pragmatika) és a ruházat kérdése.

Hogy mi az a szolgálati pragmatika, azt mindjárt megmagyarázom lehetőleg érthetően.

Hogyha manapság egy fellebbvaló azt parancsolja az őrnök, hogy a bemocskolt edényeket mosogassa el, vagy hogy a sertéseinek adjon enni, mit csinál az az ember, akinek nincs senkije és semmije, amiből önértetet és bátorságot meritene arra, hogy a rá nézve megalázó parancs teljesítését megtagadja, — vagy összeszorított ököllel és fogakkal engedelmeskednék, vagy ha az önértetesebbek közül való, ott hagyná állását. Tehát vagy megalázkodik, vagy elveszti kenyerét! Ez pedig azért történhetik meg, mert nincs az őrségnek szolgálati pragmatikája, amelyre támaszkodva bátran megtagadhatja a jogtalan parancs teljesítését, mert benne megvan az, hogy az őrnök hivatásához képest mely munkákat kell teljesítenie és utmutatást nyújt a szolgálatban előforduló minden kétes kérdésben. Ennek alapján aztán bátran jelentheti bárki, hogy *hivatásán kívül álló munkát végezni nem tartozik.*

Ehhez hasonló kérdés ruházatunk kérdése is.

Az őrségnek jelenleg olyan egyenruhája van, amely egy jobb izlésű embert bizony semmiképpen nem elégíthet ki.

Vajjon miért ne kaphatna az őr is ezüst-zsinóros altiszti sapkát, tisztességes köpenyegét és vajjon mért kell nekünk rangjelzés gyanánt a furcsa, nevetséges és gyermekes stráfokat viselnünk, amelyeknek jelentősége olyan homályos, hogy még testületi ember sem tudja róluk sokszor megítélni társának rangját. Országunkban a fegyver viselése és a rang jelzésében a csillag vagy rozetta elválaszthatatlanul össze vannak kötve egymással, még az állatorvosok is mert kardot viselnek, rozettával vannak rangosztályozva. Miért kelljen épen nekünk, dacára annak, hogy *a fegyvert nemcsak dísznek viseljük*, a csinos csillag-jelzést nélkülöznünk.

Ezeknek és még sok más hasonló fontosságú, mondhatnám *életbevágó* kérdéseknek ked-

vező módon való sürgős elintézésére egyetlen eszközünk van csak, és ez egy *nagygyűlésnek* minél előbb való megtartása.

Egy ilyen gyűlés által tudtára adjuk azoknak a köröknek, amelyek eddig nem is akartak létezésünkről tudomást venni, hogy mi is vagyunk és hogy hozzánk is eljutott a kor szelleme és mi is igyekszünk rabszolgasorsunkon változtatni.

Szükséges azonban, hogy erre nézve konkrét indítványokat is tegyünk. Az országgyűlést október 10-éig elnapolták, addig tehát gyűlésre határidőt semmi esetre sem volna alkalmas kitűzni, mert pezsgő politikai élet csak az országgyűlések tartama alatt van, nekünk pedig szükségünk lesz arra, hogy egy nevesebb politikust megnyerjünk terveink támogatására.

Mivel azonban óhajtandó volna, hogy *gyűlésünk még a jövő évi költségvetés tárgyalása előtt megtartassék*, hogy így a kormánynak ideje legyen abba a fizetésünk rendezésére szükséges összeget felvenni, ennél fogva legalkalmasabb időpontnak tartanám a gyűlés megtartására *október 15-ét*, mert a költségvetés tárgyalása nemsokára ezután már napirendre kerülhet.

Ez a mi véleményünk, de szeretnénk erre nézve olvasóink véleményét is hallani. Kérjük tehát, akinek erre nézve valami indítványa vagy kifogása van, forduljon hozzánk és mi azt nyíltan tárgyalni fogjuk.

Rendkívül fontos tárgya volna még a gyűlésnek a szövetség és az önszegélyző egyesület megalakítása, melynek nagy jelentőségével külön cikkben foglalkozunk.

Szerintünk tehát a gyűlés programját legcélszerűbben a következőképen lehetne megállapítani.

1. A szövetség és az önszegélyző egyesület megalakítása.

2. Fizetésrendezés.

3. Szolgálati szabályzat.

4. A ruházat ügye.

5. Indítványok.

A gyűlés küldöttségét is menesztene az igazságügyminiszterhez és tőle lehetőleg ígéretet eszközölné ki óhajainknak még a jövő évi költségvetés keretében való teljesítésére.

Épen a küldöttség vezetésére kérnénk fel egy nevesebb politikust. Ennek a kérdésnek és

még számtalan más apróságnak megbeszélését azonban már a tér szűke miatt jövőre halasztjuk, amikor egyszeremind indítványokat teszünk a gyűlésen való képviseltetésre nézve is, egyszeremind elmondjuk, hogyan volna lehetséges, hogy a gyűlésre küldöttek a lehető legolcsóbb pénzen jussanak lakáshoz és ellátáshoz a gyűlés tartama alatt, mert mi tudjuk a legjobban, hogy minden anyagi megterhelést lehetőleg kerülni kell.

Azt hisszük, hogy a gyűlést kellő munkakedv és szorgalom mellett egy nap alatt, délelőtt és délután ülést tartva, el is lehetne végezni.

Mi ezekben az egész tervet csak vázlatosan körvonaloztuk. Biztosak vagyunk benne, hogy lényegileg olvasóink helyeslésével fog találkozni az eszme. Az idő, amely a megvalósulásától még elválaszt, elegendő még arra, hogy a dolog minden részéről közös megbeszélés útján tiszába jöjjünk.

Kérjük ezért olvasóinkat, gondolkozzanak a dolog felett, melynek fontossága, azt hisszük, félre nem ismerhető. Ez a lépésünk kiszámíthatatlanul használni fog az ügynek, mert hasonló elmaradt testületek is, mint például a dijnokok, gyűlést tartva és tömörülve elérték *rövid idő alatt* azokat az eredményeket, melyeket hiába vártak évtizedeken keresztül ölbe tett kezekkel.

Az önszegélyző egyletről.

Az őrségnek nyomoruságos fizetési viszonyai a lehető legnyomasztóbban nehezeden az egész testületre. A száználman kis fizetésből csak a legnagyobb takarékoság és a mindenre kiterjedő figyelmű, gondos beosztás mellett jöhet ki egy család, de hogy ez a megélhetés milyen, arról csak annak van fogalma, aki a viszonyokat közelebbről ismeri.

Sokszor megesik azonban, hogy a legpontosabban előre kigondolt költségvetés is csődöt mond, ha a család körében valami előre nem látható nagyobb kiadás merül fel, amidőn például akár a családfő, akár a családtagok közül valamelyik súlyosabb betegségbe esik, vagy szerencsétlenség esetén haláleset következik be.

Ilyenkor a felhalmozódott kiadások fedezésére az örnek fizetési előleget kell vennie (ha

kap) és ennek letörlesztése bizony a levont pár forintnak sok hónapi keserves nélkülözésével jár.

Hogy ezen a mindig fenyegető bajon segíthessünk, vagy legalább is hogy a csapás súlyát mérsékeljük, tennünk kell valamit. Ez a tenni való nem lehet más, mint *egy önszegélyző egylet alakítása*.

Más testületeknél már régen virágoznak ilyen egyletek, nekünk sem szabad tehát haboznunk akkor, mikor egy ilyen nyilvánvalóan áldást hozó intézmény megalkotásáról van szó.

A terv, amely szerint az egész egyesületet fel kellene építenünk, vázlatosan a következő lehetne.

Nagygyűlésünkön, melynek megtartására mindenféle körülmény kényszerít, kimondanánk az egylet megalakulását. A belépő tagok a következő előnyöket élveznék: A családfő elhalálása esetén kapnának a hátramaradottak temetési költségére 50 koronát, a családanya elhunytakor 40 koronát, 10 éven felüli még a családnál tartózkodó gyermeknél 25, és 10 éven aluli esetében 15 koronát. Ezzel szemben fizetne minden egyes tag az első esetben legfeljebb 12—15 fillért, a másodikban 8—12 fillért, a harmadikban 6—10, a negyedikben 4—8 fillért.

Az egyesület ügyeinek intézésére választana *a saját kebeléből* egy elnököt, egy pénztárost és egy ellenőrt. Ezeknek a tisztviselőknél volna kötelessége a befolyó pénzeket kezelni, a segélyt halálkozás alkalmával a hiteles iratok beküldése után *azonnal* folyósítani és a pénztár állásáról a gyűlés által megszabott időközökben lapunkban részletes és kimerítő jelentést tenni.

A tagokra kivetett járulék nevetségesen csekély összeg, ugyanarra, hogy igazán nincs kétségünk abban, hogy mindenkinek tetszését megnyeri az egyesület terve. A jelentkező tagok számától függ azután, hogy a díj 12 vagy 15 fillért fog-e kitenni. Természetesen, minél több emberre oszlik meg a kiadás, annál csekélyebb az egyre eső teher. A díjak összege, mint láttuk, olyan csekély, hogy a beküldésüknél felmerülő postaportó is többet tenne ki minden egyes esetben, mint maga az összeg. Ennélfogva az egyesületnek aképen kell berendezkednie, hogy a díjak csak negyedévenként küldessenek be, amikor mégis valamennyire felszaporodtak, akkor is több tagból álló órségeknél egy utalványon, vagy

pedig, ami még talán előnyösebb, az előfizetési díjhoz csatolva és mi akkor rendeltetési helyére juttatnánk azokat. Minden egyes befizetést a lapban nyilvánosan nyugtáznunk kellene, ugyancsak a segélyben részesültek nyugtája is közlendő volna.

Ilyen berendezések mellett természetesen az egyesületnek némi tartalékalapra volna szükség, amelynek létesítésére egyszer és mindenkorra *csekély összegben* tagsági díjat kellene megállapítani, mely azonban lehetőleg 1 korona legyen, de a 2 koronát semmi esetre se haladja meg és az utóbbi esetben 2 egymásután következő félhavi 1 koronás részletben fizethető.

Ime, ez volna a tervezet rövid ismertetése. A gyűlésen a tagok választás után az egyesület vezetését bizonyára oly kezekbe tennék le, amelyek teljes biztonságot nyújtanának az egylet jótékony és zavartalan működésére nézve.

Mindnyájan ki vagyunk téve katasztrófáknak, szerencsétlenségeknek és a bajnak soha sincs előhírnöke, mindig váratlanul köszönt be oda, ahol legkevésbé várják. A meghozandó áldozat olyan kicsiny, hogy jóformán észrevétlenül meghozhatjuk, még ha fájdalom, bekövetkezik valamely csapás, az legalább az ugyis természetes szomorúságon kívül nem hoz még anyagi gondokat is.

Elvünk az, hogy minden kérdésben, úgy tehát ebben is meghallgassuk az érdeklődők véleményét és jóakaratu tanácsát, sőt teret is nyitunk hasábjainkon az eszmék tisztázódására. Minden javítást a mi javaslatainkon szívesen veszünk, mert a legnagyobb jóakarat mellett is könnyen megtörténhetik, hogy egy vagy más dolog figyelmünket kikerüli.

Meglátjuk legközelebb, tervünk iránt mennyiben nyilvánul meg érdeklődés, de azt hisszük, a testület elég érett már a saját javának felismerésére és arra, hogy ezért munkálkodni és tenni is tudjon.

Vegyesek.

Munkatársaink. Miként az emberi agyvelő csak akkor képes a test minden parányának állapotáról tudomást szerezni, ha a szerte elágazó idegszálak az ingereket a központba eljuttatják, úgy mi is csak abban az esetben irányíthatjuk a nagy szervezet minden csele-

kedetét helyesen és öntudatosan, ha a központból kiinduló idegszálakkal behálózzuk az egész testületet, hogy ezek az idegszálak igazán szervi kapcsolatban tartsák a működő középpontot a testnek kívül, a periferiákon levő részeivel. Hogy ezt a fontos körülményt a lehető legjobban megvalósítsuk, igyekeztünk az ország minden részében külső munkatársakul az őrségnek olyan tagjait megnyerni, akik intelligenciájuk által biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy ügyünknek csak hasznára lehetnek. Az idő rövidsége nem engedte azt, hogy nagyobb számban szerezzünk munkatársakat, de számukat fokozatosan növelni akarjuk, hogy ez az intézményünk a kollegiális érzésnek és az összetartozásnak minél hatalmasabb szerve legyen.

Eddig munkatársaknak a következőket sikerült megnyernünk:

Asbóth László fegyőr, gyűjtőfogház, Budapest.

Balla József fegyőr, Nagyenyed.

Balogh Orbán főfegyőr, Sopron.

Jankó Ferenc fogházőrmester, Aranyosmaróth.

Jánoska István fogházőrmester, Balassagyarmat.

Kovács András főfegyőr, Vác.

Madary István fogházőrmester, Nagykanizsa.

Nagy Lajos fogházőrmester, Temesvár.

Oláh Lajos fogházőrmester, Nagyvárad.

Pardi János fogházőrmester, Szolnok.

Szainhábner Károly fogházőr, Déva.

Tóth Ferenc börtönőr, Szeged, kerületi börtön.

Zólyomi Márton fogházőr, Brassó.

Jóakaratu atyáskodás. Nevetséges, de mégis elszomorító az a hír, amelyet *Zomborból* kaptunk. Az ottani őrség tagjai közül 13-an akartak belépni előfizetőink közé és alá is írták az ívet. *Fellebvalóik azonban lebeszéltek őket és azt mondták, hogy az egész lap nem ér semmit, bőven elég, ha egy példányt rendelnek beióle.* Azt hisszük, hogy a zombori társaknak nincs szükségük ilyen atyai tanácsokra. Hogy lapunk mennyit ér, annak megítélését olvasóinkra bizzuk, de azt nekik is meg kell várnunk, hogy legalább megjelenjék, mert egy lapnak értékét senki sem tudja még megjelenése előtt megítélni, akármilyen tudós ur legyen is körülömben. Azt gondoljuk inkább, hogy egyes kis királyok sokkal jobban szeretnék, ha az őrség egyáltalán nem látna nyomtatott betűt, mert ez világosságot és szabad levegőt hoz be az ósdi falak közé. Akármennyire is prűskölnek egyesek, ez nem fog bennünket utunkban akadályozni. Zombori társainktól méltó válasz volna, ha egytől-egyig csatlakoznának hozzánk.

A másológép. Dacára annak a már szerencsére terjedő szokásnak, hogy az ügyességek minden járásbíróshoz hosszabb büntetésű foglyokat rendelnek ki arra a célra, hogy a lithografiánál előforduló szolgai munkákat, mint kerékajtás, táblasurolás stb. végezzék, mégis panaszokat kaptunk, hogy sok helyen ez az intézkedés még nem történt meg és így az alsóbbrendű munkák végzése is az őrség terhére válik. Nyagon mélt-

tányos volna és erre kérnünk is kell a tek. ügyészségeket, hogy mivel a foglyok kirendelése nagyon sok helyen már úgy is szokás, ezt ott is honosítsák meg, ahol még eddig nem volt bevezetve. Vagy pedig tessék az illető öröknek, akik az ilyen munkát végzik, lithografiai pótdíjat fizetni. Erre nézve akciót is óhajtunk indítani, ennél fogva kérjük azokat a t. olvasókat, akik szintén híjával vannak a segítségnek, tudassák ezt velünk, hogy így a lépéseket biztos adatok nyomán megtehesük.

Börtönügyi tanfolyam. Nem lesz éreketlen olvasóink előtt, ha röviden megemlékezünk arról a minden tekintetben modern és humánus reformról, amelyet az igazságügyminisztérium létesíteni akar. Ez a börtönügyi, fegyházi tisztviselők szakiskolájának létesítése. Abból az elvből kiindulva, hogy a büntetés célja a javítás, ennél fogva a foglyokkal érintkezőknek azok nevelésére, javítására kell törekedniök. Ez az iskola annál is többet jelent nálunk, mert eddig Európában még a művelt nyugaton sincs párja és ebben csak a japánok előzték meg Magyarországot. Ezzel kapcsolatban mi felvetjük azt az eszmét, hogy tanulni vágyó és ambiciózus fogházőrök részére is kellene hasonló tanfolyamokat nyitni, mert hiszen az őrségnek a letartóztatottakkal való érintkezése sokkal gyakoribb és közvetlenebb, mint a tisztviselőké, ennél fogva a foglyokra is nagyobb hatást volnának képesek gyakorolni. Így még inkább megvalósulna az, hogy minden egyes fogolylyal egyéniségéhez mérten kell bánni. Illetékes köreink figyelmét talán megragadja ez a körülmény és a magasabb rendű kurzus után talán nem soká fog kéálni e népszerűbb tanfolyamok megnyitása sem.

Az őrség és a rabipar. A fogházban folytatott ipari termelés rendezetlenségénél fogva temérdek panasz merült fel ezen a téren. Mi csak azokat a jogtalan és méltánytalan dolgokat akarjuk ezen a helyen felsorolni, amelyek által az őrség egyes tagjai szenvednek sérelmet. Gyakran beáll például annak a szüksége, hogy az ör egy fél vagy esetleg egy egész napi időtartamra kiküldessék a rabokkal az iparhoz szükséges anyagoknak, például kosárfonáshoz a fűzfavessző beszerzésére. Ilyenkor az ör gyakran a község határán kívül is elmegy. Igen sok ügyesség területén az igazságosság követelményeihez mérten ilyenkor a kiküldött ör napi 2—3 korona díjban részesül, más helyeken azonban, különösen ott, ahol az ipar még házikezelésben van, ez a díjazás teljesen hiányzik. Nyagon furcsa dolog azt követelni, hogy ilyen esetben az ör önmaga fedezze meg az ételmezése költségeit is, mikor az tetemesen megnövekszik azáltal, hogy családjától távol kénytelen étkezni. Ha a méltányos napidíj megadása sehol sem volna szokásban, akkor is követelnünk kellene annak megállapítását. Annál inkább sürgetjük tehát annak mindenhol való rendszeresítését, mert sok helyen már úgy is fennáll és nincs ok arra, hogy egyik fogház miért kö-

vessen ebben a tekintetben teljesen elüthető és méltánytalan eljárást. A másik dolog, amiben szavunkat fel kell emelnünk, az ipari termékeknek az őrség körében való értékesítésére vonatkozik. A méltányosság szempontjából magyarázatra sem szorul az őrségnek az a kívánása, hogy a rabipari termékeket *önköltségi áron* szerezhessék be. Ez a jog pl. a marosvásárhelyi királyi főügyészség kötelékébe tartozó fogházőrségnek írásbeli rendeletben is biztosítva van. Ennek dacára vannak helyek (egyelőre pozitív adatokat nem hozunk nyilvánosságra), ahol azt vagy az ehhez hasonló rendeleteket teljesen figyelmen kívül hagyják és az őrség tagjaival rendes árakat fizettetnek a cikkekért. Sőt van körülmény, amely miatt az őrség még a teljesen idegen vevőközönsséggel szemben hátrányban van. És ez a *hitel kérdése*. Magától értetődő volna, hogy hitelt legelső sorban a fogház kötelékébe tartozó örök kapjanak, holott ezek rendesen lebből a kedvezményből teljesen ki vannak zárva, míg egyes idegenek ezt gyakran igénybeveszik. Pedig az őrségre igazán ráférne a hitelnuyjtás kedvezménye.

A büntetési módokról. A szolgálati utasítás végén van egy rövid paragrafus, amely az őrszemélyzet ellen alkalmazható büntetések nemeiről szól. Ha tekintetbe vesszük, hogy a szolgálati utasítást 1874-ben adták ki, nem csodálkozhatunk a büntetésnemnek logikátlanságán és elavultságán. A modern judikatura az utolsó 30 év alatt olyan sokat fejlődött, hogy manapság messze túl vagyunk a három évtized előtti ósdi fel fogáson. A büntetések gyökeres megváltoztatását a leghatározottabban követelnünk kell és ezzel a kérdéssel érdeméhez méltóan bővebben is fogunk foglalkozni. A szolgálati pragmatika megalkotásánál ez a kérdés is aktuálisabbá válik, most szükséges tehát, hogy tiltakozó szavunkat felemeljük a múlt század közepéből eredő büntetésnemek ellen, amelyek szerint egy állami alkalmazott rendes birói eljárás és ítélet nélkül elzárással büntetendő.

Az őrség naptára. Hogy az őrség tagjainak összetartozását dokumentáljuk, minden alkalmat megragadjunk. Ez a cél vezetett bennünket abban az elhatározásunkban is, hogy az őrség számára újévre egy egyöntetű, csinos kiállítású zsebnaptárt szerkesztünk és adjunk ki az őrséget közelebbről érdeklő tartalommal. Ezzel a tervünkkel nem csak azt akarjuk elérni, hogy az őrségnek egy nélkülözhetetlen kézikönyvet adjunk a kezébe, hanem még sokkal nemesebb és érdekesebb céljaink is vannak. Felhívásunk kibocsátása után mindenfelől elárasztottak bennünket melegebbnél melegebb levelekkel, ezek között találkozott olyan is, amelyben valóságos irodalmi tehetség nyilvánult meg. Nos tehát, mi a naptárban teret nyitunk olvasóinknak, hogy irás kedvüket, tehetségüket fejtsék ki. Igerjük, hogy közölni fogjuk abban az őrség tagjai közül bárkinek akármilyen irodalmi termékét, legyen az költemény vagy próza, elbeszélés vagy cikk, szóval bármily írásmű. Felhívjuk

erre a tervünkre olvasóink figyelmét. Ennek a vállalkozásunknak igazán nagy lesz az erkölcsi eredménye, mert elibünk fogja tárni, hogy egy ennyire elhanyagolt testület, amelyet mindig a háttérbe szorított minden tényező, mire képes még szellemi tekintetben is és ezzel bizonyosságot is fogunk szolgáltatni amellett, hogy kívánásaink teljesítésére méltók is vagyunk. Érdeklődjenek tehát minél többen tervünk iránt, mert mi azt szeretnők, hogy naptárunk tükröz legyen, mely az őrség érzés- és gondolatvilágát tükrözi vissza.

Az őrség köréből.

Kinevezések:

A budapesti kir. főügyész *Simon István* székesfehérvári fogházort az ottani kir. törvényszéki fogházhoz *fogházőrmesterré* nevezte ki.

A budapesti kir. orsz. gyűjtőfogház igazgatója *Simon Mihályt*, az illavai kir. fegyintézet igazgatója *Szőnyi Józsefet*, a lipótvári kir. fegyház igazgatója *Balis Jeromost* és *Balkó Pált*, a váci kir. fegyintézet igazgatója *Nagy Jánost fegyőrré*, a szegedi kir. ker. börtön igazgatója *Nagy Benkő Lászlót* és *Kiss Józsefet börtönörökké* nevezte ki.

Véglegesítések.

A budapesti kir. orsz. gyűjtőfogház igazgatója *Kajli György*, a lipótvári kir. fegyintézet igazgatója *Pekárik Máttyás* fegyőröket véglegesítette.

Nyugdíjazások.

Nyugdíjba léptek:

Prokop Károly karánsebesi, *Ádám János* s.-a.-ujhelyi fogházőrmesterek. *Horváth András* szentendrei kir. jbirósági fogházör.

Kilépett:

Asztalos György illavai kir. fegyintézeti fegyőr.

Lemondások.

Állásukról lemondottak:

Hegyi Mihály szegedi kir. ker. börtönör, *Szőnyi József* illavai fegyintézeti fegyőr.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— Kéziratokat nem adunk vissza. Magánleveleket csak válasz-bélyeg mellékelése esetén irunk. —

Devecser. Azt az impertinenciát, amelyet Önök közül egy neveletlen fickó engedett meg magának velünk szemben, még sem hagyhatjuk szó nélkül. Az őrség azon komoly tagjai, akik nem csatlakoztak mozgalmunkhoz, nem is igyekeztek azt előre ócsárolni. Az, aki az önök ivére azt írta: „Nem akarunk maszlagot enni“, csak neveltlenségét és ostobaságát árulta el vele. Olyan mozgalmat támadott meg, mielőtt annak mibenlétét ismerte volna, amely mögött saját társainak, kollégáinak hosszu sora áll. Ha az illető a haladást, a műveltséget

maszlagnak nevezi, akkor elhisszük neki, hogy abból nagyon keveset evett és nem is fog enni. Kötelességünknek tartottuk, hogy egy tacsónak sértegetését, amely az egész testületet érinti, legerélyesebben visszautasítsuk.

Ismeretlen. Igenis sokan vannak olyanok, kik lapunkra nem fizettek elő. És sokan vannak azok is, kik többen rendeltek egy példányt, azzal indokolva, hogy egy példány éppen úgy megteszi a szolgálatot, mint ha mindegyik külön-külön rendelne egyet. De ha valamennyi aláírónk így gondolkodott volna, hol lenne most a lapunk s maradnánk a régi sötétségben. Lehet — és ez kívánatos lenne, — hogy ezek a kartársak is előveszik a jobbik eszüket és megértve ennek a felfogásnak helytelenségét, és előfizetésük által hozzájárulnak az amugy is óriási költségbe kerülő lap támogatásához. Adja Isten, hogy ne csalatkozzunk.

Kérdőzködő. Diszkréciónk tiltja, hogy mindazoknak neveit, kik elő nem fizettek, nyilvánosságra hozzuk. Ezzel csak rontanánk ügyünkön, amennyiben nem lehetetlen, hogy későbben mégis csak meggondolják magukat s zászlónk alá sorakoznak. De meg ilyen eszközökkel nem is akarunk dolgozni.

K. B. Lapunk főmunkatársának, *Pap Béla* urnak neve a lap fején addig nem szerepelhet, míg ezirányban beadott kérvényére felsőbb hatóságától választ nem kap.

Őrség Zalaegerszeg. Nagyon szép, hogy önkök közül egy sem vonta ki magát mozgalmunkból. Jdvözlet.

Temesvár. Az aláírás után visszalépett előfizetők neveit nem hozzuk nyilvánosságra, de reméljük, hogy későbben még hiveink közé sorozhatjuk őket is.

Csikszereda, Munkács, Gyula, Szolnok, Besztercebánya, Balassagyarmat, Székesfehérvár, Szombathely, Kolozsvár,

Zalaegerszeg, fegyház Szamosújvár, Sopron, Vác, Nagyenyed, gyűjtőfogház Budapest, pestvidéki tszéki fogház Budapest, kerületi börtön Szeged: Felhívásunknak teljes jelentőségét önkök igazán helyesen fogták fel és ehhez mértén önzetlenül siettek támogatásunkra. Ezért fogadják őszinte köszönetünket. Úgyszintén hálával kell megemlékeznünk azon kartársak fáradozásaiért, akik az aláírásüveket kezelték és hozzánk visszajuttatni szivesek voltak.

Aranyosmaróth, Újvidék, Lőcse, Zombor, Máramarosziget, Nagyvárad, Pécs, Kanizsa, fegyház Márianosztra. Ismeretlennek irt üzenetünk önöknek is szól.

Orosháza, Kecskemét, Nagyberezna, Zilah. Buzdításuk és elismerésükért fogadják köszönetünket.

A kiadóhivatal üzenetei olvasóinkhoz.

Minthogy az első szám szétküldése véget ért, kérjük t. előfizetőinket arra, hogy az aláírások értelmében az előfizetési díjakat minél előbb, lehetőleg postafordultával beküldeni sziveskedjenek. hogy mi is akadálytalanul eleget tehesünk sok irányban levő fizetési kötelezettségeinknek. Mivel nekünk minden egyes érkező postautalványért 4 fillér kézbesítési díjat kell fizetnünk, arra is kérjük olvasóinkat, hogy a több előfizető tagot számláló órsegnél egy utalványon és amennyire lehetséges mind a két félévi díjat egy összegben küldjék be. Így nekünk is kevesbednek a kiadásaink és a beküldők is megtakaríthatják a többszöri postaköltséget. Ha valaki lapot nem kapott volna, vagy pedig mutatványszámot óhajjt, csak forduljon a kiadóhivatalhoz, amely a kívánságoknak, amíg a készlet tart, eleget fog tenni.

OCULARIUM

Budapest, Kossuth Lajos-utca 15.

Kitünő szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb

Naponta 9 órától este 7 óráig ingyenes orvosi szemüvegrendelés.

WILLERS ÉS IFJ. PRINZHAUSEN

VÉSNÓKI MŰHELY ÉS RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ-GYÁRTÁS

BUDAPEST, V. KER.
VÁCZI-KÖRUT 56. SZÁM.

Telefon-sz.
47—37.

Alapítottott
1874

Dombornyomatú, legujabb névje stanznival együtt, első 100 drb 60 fill. alabástrom pergamenre ny. Minden további 100 olcsóbb.

Hirdetések jutányos áron felvételnek
 „Az Őrség” kiadóhivatalában

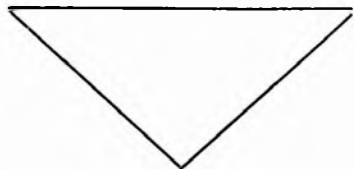
■ ■ Csikszereda. ■ ■

“JÓKAI” KÖNYVNYOMDA

= Tulajdonosok: =

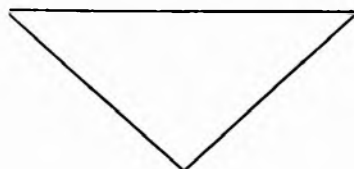
Berger Zsigmond
 és Schimek Ferenc.

omtatványokat a legiz-
 sebb kivitelben szállít.

Budapest, VII. ker.
 Thököly-ut 28. sz.

= Telefon 96-32 =

A mai kor igényeinek leg-
 modernebben felszerelve.